

JAZZFLITS NUMMER 448

10 NOVEMBER 2025

IN DIT NUMMER:

1 BERICHTEN

5 JAZZ OP DE PLAAT

HOT Trio, Menu/Van Geest/Serieuse,
Vandoorn/Van Vugt, Florian Arbenz,
Emma Rawicz, Dennis v Aarssen e.a.

10 JAZZ OP HET PODIUM

EHBO (Leiden).

EN VERDER (ONDER MEER):

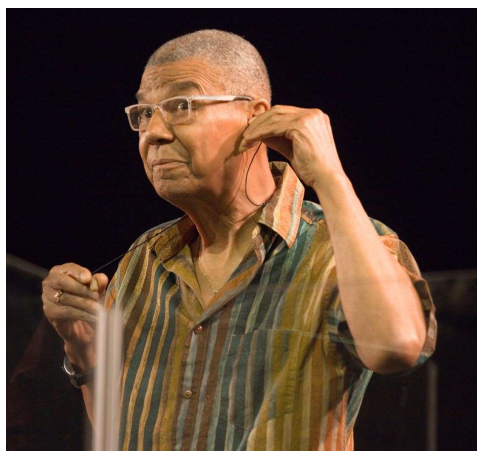
13 De Twee Spieghele (Marcel Schikhof)

15 Bill DeArango (Erik Carrette)

19 Jazzflits op reis (Huguenin/Schot)

JF 449 KOMT 1 DECEMBER UIT

BERICHTEN

Jack DeJohnette tijdens Gent Jazz 2018.
(Foto: Tom Beetz)

Jack DeJohnette overleden

Drummer Jack DeJohnette is 26 oktober op 83-jarige leeftijd overleden. Hij speelde mee op 'Bitches Brew' van Miles Davis en trad in 1977 toe tot het trio van pianist Keith Jarrett met contrabassist Gary Peacock. DeJohnette werkte ook met jazzgroten als Bill Evans, Pat Metheny, Stan Getz, Abbey Lincoln, Herbie Hancock, Chick Corea, Ornette Coleman en Anouar Brahema. Jack DeJohnette was tevens pianist en componist. Als leider maakte hij verschillende albums voor het Duitse label ECM.

zie ook pagina 12...

JAZZFLITS GAAT SAMEN MET JAZZNU

Jazzflits, periodiek voor nieuwsgierige jazzliefhebbers, gaat vanaf 1 januari 2026 JazzNu heten. Na ruim 22 jaar stopt Jazzflits als tijdschrift dat twintig keer per jaar als pdf verschijnt. We worden een e-zine en bundelen onze krachten met die van onze collega's van JazzNu; vandaar de naamswijziging. JazzNu bestaat sinds april 2015 en is te vinden op www.jazznu.com. Op die plek treft u de medewerkers van Jazzflits vanaf 2026 ook aan.

Waarom het pdf-formaat vaarwel gezegd?

Jazzflits was een pionier op internet. We kozen in 2003 voor het pdf-formaat omdat we veronderstelden dat u als lezer onze nieuwsbrief zou uitprinten. Van papier leest het prettiger, redeneerden we – er waren nog geen tablets en smartphones – en als u een print van Jazzflits wilde maken moest dat gemakkelijk en met één klik kunnen. Zo viel de keus op het pdf-formaat.

Later, toen er een veelvoud aan jazzwebsites kwam, kon Jazzflits zich door het pdf-formaat van deze collega's onderscheiden. We hadden als enige een mooi opgemaakt periodiek in de aanbieding. Maar het pdf-formaat heeft ook nadelen. Die deden zich de afgelopen tijd steeds meer voelen. Het maken van een pdf is zeer tijdrovend en rust nu op de schouders van één persoon. Mocht die om wat voor reden dan ook moeten afhaken, dan zou dat hoogstwaarschijnlijk einde verhaal zijn geweest voor Jazzflits. Dat zou zonde zijn, vinden we, en dat willen we voorkomen. Bovendien hebben jongeren niets met pdf, waardoor ons bereik onnodig wordt beperkt.

Waarom een fusie met JazzNu?

Natuurlijk hadden we best zelfstandig als Jazzflits verder kunnen gaan en een nieuwe eigen website kunnen bouwen. Maar u kunt al kiezen uit zes Nederlandse jazzwebsites. Moet daar dan nog een zevende aan worden toegevoegd, zo vroegen we ons af. Kunnen we niet beter onze krachten bundelen met een bestaande website? Ja, vonden we. Zo zijn we met JazzNu in gesprek geraakt. Kwalitatief hoogstaande teksten en foto's staan bij ons hoog in het vaandel. Die ambitie zien we ook bij JazzNu.

Waarom een andere naam?

Jazzflits zag in 2003 het licht als jazzniewsbrief. Het idee was om twintig keer per jaar een overzicht van met name het Nederlandse en Vlaamse jazznieuws rond te sturen. De naam Jazzflits refereerde aan die opzet. Na enige tijd groeide het aantal medewerkers echter en kwamen er steeds meer rubrieken bij. De nieuwsbrief werd meer en meer een compleet magazine. Een magazine dat veel meer was dan de oorspronkelijke naam Jazzflits dekte. De naam JazzNu dekt die lading veel beter.

Niet alleen voor ons, maar ook voor u zal het even wennen zijn, maar we hopen uiteraard dat u ons trouw blijft. Jazzflits wordt dan weliswaar in een nieuwe jas gestoken, maar de medewerkers blijven gewoon hun bijdragen leveren en de vertrouwde inhoud zult u op www.jazznu.com terugzien, dat wil zeggen nieuws, boekbesprekingen, albumrecensies, concertverslagen en wat zich verder aan interessants aandient, zoals de discografische rubriek. U krijgt nu nog twee keer een pdf van ons. Op 22 december zal Jazzflits 450 het laatste nummer zijn. We zwaaien dan na vele jaren trouwe dienst de pdf uit, met gepaste trots en ook een beetje weemoedig...

Hans van Eeden, Jazzflitsoprichter en -hoofdredacteur

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

Masterstudent conservatorium A'dam wint Zwitsers pianoconcours

Jules Charbonnier, master-student van de jazzafdeling van het Conservatorium van Amsterdam (CvA), heeft 18 oktober de derde editie van het Concours International de Piano du Jazz gewonnen. Dat vond plaats in jazzclub Chorus in Lausanne, Zwitserland. Charbonnier kreeg een oorkonde en 5.000 Zwitserse franken. Hij versloeg in de finale Lajos Meinberg en Oscar Teruel. De volgende editie van het concours is over twee jaar.

Seba Colson maakt album met Eric Ineke en Jos Machtel

De Antwerpse trompettist Seba Colson (1998) gaat begin november een live-album opnemen tijdens een tournee met zijn kwintet met onder anderen de oud-gedienden Eric Ineke op drums en Jos Machtel op bas. De jongelingen Yo Hes (altsax) en Jonas Metsäkylä (gitaar) completeren het vijftal. De groep geeft in november een aantal concerten in België, onder meer in Antwerpen, Brussel, Bilzen en Heist-op-den-Berg. In de laatstgenoemde plaats is 12 november een optreden gepland in de Hnita Jazz Club. Daar worden opnamen gemaakt. Op het programma staan eigen composities van Colson, aangevuld met stukken uit het boprepertoire. 'Verwacht muziek die recht uit het hart komt, met invloeden van grootheden als Dexter Gordon, Lee Morgan, Freddie Hubbard, Wes Montgomery, Art Blakey, Charlie Parker en Cannonball Adderley', aldus een persbericht.

Bimhuiscompositie-opdracht Corrie van Binsbergen in première

In het Bimhuis (Amsterdam) gaat op vrijdag 28 november de Bimhuis-compositieopdracht 2025 in première die gitariste Corrie van Binsbergen ontving. Het werk heet 'What the world needs now' en wordt uitgevoerd door een septet. Het is een muzikaal essay over de noodzaak van menselijkheid in een veranderende wereld; een multidisciplinair werk met poëzie, filmdialogen, interviews en muziek. Naast haarzelf bestaat het septet die avond uit jonge musici met wie Van Binsbergen niet eerder samenwerkte: Sterre Konijn (zang), Alistair Payne (trompet), Fie Schouten (basklarinet), Joshua Herwig (cello), Zofia Imiela (theremin), Binkbeats (percussie/elektronica).

Een actuele Nederlandse concertkalender staat op: www.jazzfreak.nl.

HELFT GROEPEN OP SHORTLIST EUROPESE SHOWCASE JAZZAHEAD! 2026 UIT LAGE LANDEN

NABOU is in de race om een plek in een Europese showcase. (Foto: Dave Stapleton)

Zestien groepen dingen in een laatste ronde mee naar een plek in de Europese-showcase van het evenement Jazzahead 2026. Acht daarvan zijn afkomstig uit de lage landen: het Aleph Quintet, I'm Not Done Cooking, NABOU, het Wajdi Riahi Trio uit België en Niklas Lukassen, Peter Samuah Group, Sol Jang Trio en Tyn Wybenga's Braintea-ser Orchestra uit Nederland. Eind november wordt bekendgemaakt welke tien van de zestien zich eind april in Bremen met een kort concert aan een internationaal gezelschap van jazzprofessionals mogen presenteren.

In totaal kwamen dit jaar 821 aanmeldingen uit 43 landen binnen voor 38 beschikbare showcase-plekken (er zijn tien plekken in de Europese showcase (excl. Duitsland), negen in de Duitse showcase, acht in de showcase van partnerland Zweden en elf in de showcase voor groepen uit de rest van de wereld). Het aantal aanmeldingen was daarmee 35% hoger dan vorig jaar. Het aantal Europese groepen dat het aanmeldingsformulier invulde was zelfs 75% hoger dan in 2024. Uit alle aanmeldingen is een voorselectie van 94 formaties gemaakt. Meerdere internationale vakjury's hebben als taak om dit aantal tot 38 terug te brengen. Eind november moet deze klus geklaard zijn en worden de namen van de gekozen showcase-deelnemers bekendgemaakt. Dan worden ook de namen van de juryleden onthuld. De showcases staan volgend jaar van 23 tot en met 25 april op het Jazzahead-programma. Elk jaar komen er ongeveer drieduizend jazzprofessionals uit meer dan zestig landen naar Bremen. Jazzahead is de grootste jazzbeurs van de wereld.

Zweedse Norrbotten Big Band opent Jazzahead 2026

De Zweedse Norrbotten Big Band opent op 22 april 2026 de twintigste editie van de jazzbeurs Jazzahead in Bremen. De band bundelt die avond haar krachten met het duo KNOWER uit Los Angeles. Omdat de Zweedse jazz deze editie in het middelpunt staat, treedt ook een aantal Zweedse jazzartiesten met de Big Band op, onder wie saxofonist Fredrik Ljungkvist en zangeres Josefine Cronholm. Zij zullen stukken ten gehore brengen van een nieuw album dat ze met de Norrbotten Big Band maakten. Meer Zweedse solisten worden later nog bekendgemaakt. Jazzahead vindt van 22 tot en met 25 april 2026 plaats.

Nominaties Grammy

Awards 2026 bekendgemaakt

Vrijdag 7 november zijn de nominaties voor de Grammy Awards 2026 bekendgemaakt. Die Awards worden in bijna honderd categorieën uitgereikt. Een handvol heeft betrekking op jazzalbums:

Best jazz instrumental album

Trilogy 3 (Live)
 Chick Corea, Christian McBride, Brian Blade
 Southern Nights
 Sullivan Fortner,
 Peter Washington, Marcus Gilmore
 Belonging
 Branford Marsalis Quartet
 Spirit Fall
 John Patitucci, Chris Potter, Brian Blade
 Fasten Up
 Yellowjackets

Best Jazz Performance

Noble rise
 Lakecia Benjamin,
 Immanuel Wilkins, Mark Whitfield
 Windows – live
 Chick Corea, Christian McBride, Brian Blade
 Peace of mind/Dreams come true
 Samara Joy
 Four
 Michael Mayo
 All stars lead to you – Live
 Nicole Zuraitis, Dan Pugach, Tom Scott,
 Idan Morim, Keyon Harrold, Rachel Eckroth

Best Jazz Vocal Album

Elemental
 Dee Dee Bridgewater, Bill Charlap
 We Insist 2025!
 Terri Lyne Carrington, Christie Dashiell
 Portrai
 Samara Joy
 Fly
 Michael Mayo
 Live at Vic's Las Vegas
 Nicole Zuraitis, Dan Pugach, Tom Scott,
 Idan Morim, Keyon Harrold, Rachel Eckroth

Best Large Jazz Ensemble Album

Orchestrator Emulator
 The 8-Bit Big Band
 Without Further Ado, Vol 1
 Christian McBride Big Band
 Lumen
 Danilo Pérez & Bohuslän Big Band
 Basie Rocks!
 Deborah Silver, The Count Basie Orchestra
 Lights On A Satellite
 Sun Ra Arkestra
 Some Days Are Better: The Lost Scores,
 Kenny Wheeler Legacy, Royal Academy of
 Music Jazz Orchestra, Frost Jazz Orchestra

Grammy Awards worden sinds 1959 jaarlijks uitgereikt door de Recording Academy of the United States. Dit jaar dingen platen mee die van 31 augustus 2024 tot en met 31 augustus 2025 zijn uitgekomen. Wie de winnaars van de Awards 2026 zijn, wordt op 1 februari in Los Angeles onthuld.

VEERTIG JAAR I COMPAGNI – JAZZ VOLGENS FELLINI RECEPT – IN NIEUW BOEK BESCHOUWD

Medio november verschijnt het boek 'Veertig jaar I Compagni – Jazz volgens Fellini recept', in eigen beheer door het ensemble uitgegeven. In de uitgave vertelt leider Bo van de Graaf het verhaal van zijn orkest vanaf 1985 tot nu. Bij het boek is een cd gevoegd met niet eerder uitgebrachte radio-opnamen van de VPRO uit 1994 en 1996.

Het verhaal van Van de Graaf werd opgetekend door onze medewerker Tom Beetz. Jazzflitsmedewerker Herman te Loo leverde voorts een tekstuele bijdrage, evenals Remco Takken. I Compagni is in brede kring bekend vanwege de interpretaties van de filmmuziek van Nino Rota. Al snel kwamen er ook eigen composities van bandleider en saxofonist Bo van de Graaf op het repertoire. Die werden later aangevuld met werk van Gato Barbieri, ('Last Tango in Paris') Loek Dikker en anderen. Memorabele projecten waren 'Gluteus Maximus', 'Circusism', 'Mangiare', 'Diva's' en Verdi's 'Aida'. Het ensemble laveerde tussen stijlen, van Balkan tot levenslied. Van Sun Ra, Breuker tot Mingus. "Intense muziek met een scheut relativisering op onverwachte momenten", zeggen ze er zelf van. Een vervolg zal het nieuwe boek niet krijgen. Deze en de volgende maand maakt het orkest zijn laatste tournee. Na veertig jaar valt op 19 december in Rotterdam het doek. **Meer info:** www.icompani.nl

Jazz Maastricht vraagt gemeenteraad om subsidie

Jazz Maastricht heeft zich via een brief tot de Maastrichtse gemeenteraad gewend met een verzoek om in 2026 15.000 euro subsidie te mogen ontvangen. De jaarhuur van het door de organisatie gebruikte Kumulustheater is in september gestegen met dit bedrag. Jazz Maastricht hoopt dat de Raad medio november besluit om dit bedrag in de gemeentebegroting op te nemen. Sinds 2024 ontvangt de organisatie geen geld meer van de gemeente. "Wij begrijpen niet waarom een organisatie met deze staat van dienst zo wordt behandeld. De kwaliteit van ons werk en onze betekenis voor Maastricht staan buiten kijf", aldus de brief aan de Raad.

Jazzjournalist Scott Yanow schrijft duizendste 'liner note'

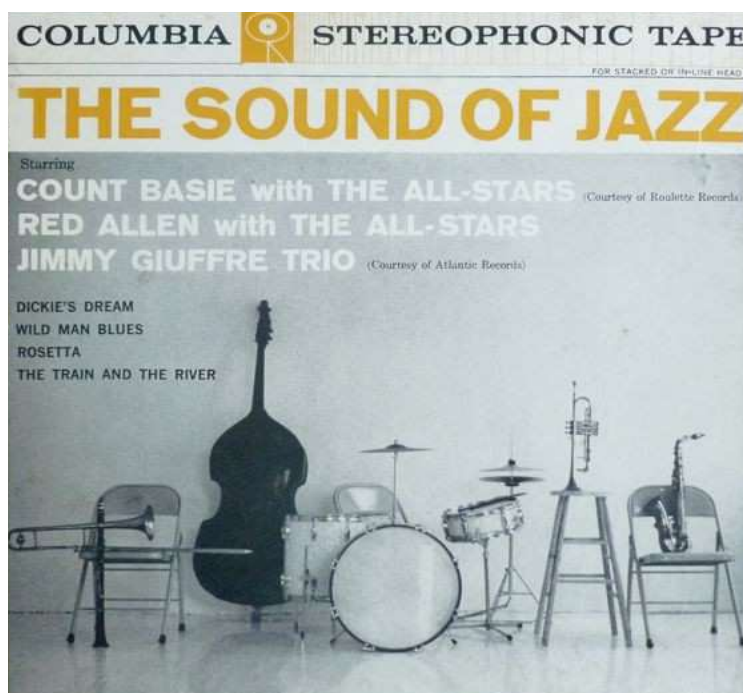
De Amerikaanse jazzjournalist Scott Yanow (1954) heeft recentelijk zijn duizendste hoestekst/'liner note' geschreven. Hij deed dit voor het album 'Sabor Carid - Flavors Of The Caribbean' van de in Los Angeles woonachtige gitarist Mark Towns. Yanow is een wereldwijd bekende jazzjournalist. Hij begon in 1974 over jazz te publiceren. Zijn eerste hoestekst schreef hij in 1979 voor drummer Mat Marucci's album 'Who Do Voo Doo'. Ruim tien jaar later pakte hij de draad weer op met een tekst bij trompettist Chet Baker's 'The Last Great Concert' (Enja, 1990). Enkele andere albums met 'liner notes' van zijn hand zijn 'Thelonica' van Tommy Flanagan, 'Happy Reunion' van Stephane Grappelli/Martial Solal, 'Plays The Al Cohn Songbook' van Herb Geller, 'Ow' van Clark Terry en 'Plays Carla Bley' van Paul Bley. Yanow schreef voor labels als Capri, Pablo, Arbors, Storyville, Concord, Naxos, Challenge, Fantasy, Origin, HighNote, SteepleChase en Timeless (bron: NYC Jazz Record). "I have written over 21,000 recording reviews (which might be more than anyone else in jazz) and twelve books of which 'Life Through The Eyes Of A Jazz Journalist - My Jazz Memoirs' is my most recent one. I currently am a regular contributor for seven magazines (including Downbeat and Haute Fidélité Magazine in France). And I'm always looking for more assignments!", aldus Yanow in een e-mail aan Jazzflits.

Festival Leuven Jazz 2026 onthult eerste namen van het programma

Het festival Leuven Jazz, dat van 26 tot en met 30 maart 2026 plaatsvindt, heeft de eerste namen van het programma bekendgemaakt. Het Sultan Stevenson Trio en Bremer/McCoy, het NOVA project van bassist Félix Zurstrassen (met Aaron Parks en Jeff Ballard), Bries, en een eerbetoon aan Keith Jarrett's American Quartet door The Bad Plus, saxofonist Chris Potter en pianist Craig Taborn zijn al vastgelegd.

VARIA

De foto op de voorkant van de verpakking van een stereotape van het Columbia-album 'The Sound of Jazz'.

Op 8 december 1957 werd in de VS door CBS een memorabel televisieprogramma uitgezonden: 'The Sound of Jazz'. Het was onderdeel van de serie 'The Seven Lively Arts' en was een van de eerste programma's met jazz die bij een grote televisiematschappij te zien waren. Het programma werd live uitgezonden vanuit CBS Studio 58, het Town Theater in New York City. De jazzjournalisten Nat Hentoff en Whitney Balliett waren als adviseurs aangetrokken. 'The Sound of Jazz' bood de kijkers gedurende een krap uur een staalkaart van de jazz van dat moment met vertegenwoordigers van de swing (onder anderen Count Basie, Lester Young, Ben Webster, Billie Holiday, Jo Jones en Coleman Hawkins), de Chicagostijl (onder anderen Henry 'Red' Allen, Vic Dickenson en Pee Wee Russell) en de moderne jazz (onder anderen Gerry Mulligan, Thelonious Monk en Jimmy Giuffre). Ze traden op met hun stijlgenoten, maar ook gemengd. Historisch is een kwintet met zowel Jimmy Giuffre als Pee Wee Russell op klarinet. Zij traden nooit (meer) samen op. Het optreden van zangeres Billie Holiday met – de toen al sterk verzwakte – saxofonist Lester Young was hun laatste gezamenlijke optreden. Op erg goede voet stonden ze op dat moment niet. Tijdens de repetities hadden ze elkaar angstvallig vermeden. Ze zouden allebei binnen twee jaar overlijden.

Bekijk het programma hier: <https://tinyurl.com/7uma6e6v>

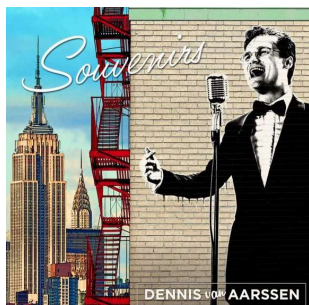
CBS bracht in 1958 onder de titel 'The Sound of Jazz' ook een album van het gebeuren uit. Dat is niet de soundtrack van het televisieprogramma, maar een opname van de repetitie op 4 december 1957. Een aantal musici uit het televisieprogramma ontbreekt op de plaat, onder wie baritonsaxofonist Gerry Mulligan, die extra betaald wilde worden voor de repetitie. Maar er staan ook musici op die niet op televisie te zien waren, zoals bassist Walter Page, die zich op 8 december ziek moest melden.

Beluister het album hier: <https://tinyurl.com/45jvy8jw>

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

JAZZ OP DE PLAAT

DENNIS VAN AARSEN
Souvenirs
 Eigen Beheer

Crooner en jazz-zanger Dennis van Aarsen (1994), winnaar van The Voice of Holland 2019, heeft alweer zijn vijfde album uitgebracht. De titel: 'Souvenirs: A Tribute To The Great Crooners'. Het album bevat tien persoonlijke interpretaties van beroemde jazz- en popstandards en één origineel nummer – de titelsong 'Souvenirs'.

Dennis zegt over zijn keuze voor standards: "Het zijn allemaal muzikale souvenirs die ik op verschillende momenten in mijn leven heb verzameld. Elk nummer heeft voor mij een speciale betekenis. Ik zie het als mijn taak om jazzmuziek bij een breed en divers en ook jong publiek te brengen en om de erfenis van de grote crooners levend te houden. 'Souvenirs' is mijn manier om dat te doen."

Sinds The Voice richt Dennis zich vooral op het schrijven, opnemen en uitbrengen van eigen werk. Met dat originele repertoire – gemaakt in samenwerking met onder anderen de gerenommeerde pianist/componist Jeff Franzel en tekstschrijver Maria Christensen – won hij twee prestigieuze Edison Jazz Awards en trad hij live op in België, Duitsland, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk.

Van Aarsen dook voor 'Souvenirs' de studio in met 27 sessiemuzikanten en mede daardoor klinken de begeleidingspartijen en instrumentale solo's geweldig. Dennis leeft zich volledig uit in het repertoire, dat als afwisseling ook een recente klassieker bevat: 'Watermelon sugar' van Harry Styles. Van Aarsen is uitstekend bij stem, zingt met overgave en klinkt als de volwassen crooner die hij is. De songs mogen dan (wat) ouder zijn, ze klinken weer modern en fris.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Dennis van Aarsen (zang),
 begeleid door 27 sessiemuzikanten.

Bekijk hier een nummer van het album:
<https://tinyurl.com/2um42hud>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

FLORIAN ARBENZ' CONVERGENCE
Moon
 Hammer Recordings

Zin in een portie eigentijdse energieke jazz? Dan bent u bij de Arbenz broers aan het juiste adres. Deze Zwitserse broers spelen graag en veel. Vele lokale en internationale beroemdheden staan in hun adresboekje en speelden mee in hun muzikale projecten. Meer dan dertig jaar geleden liep Florian Arbenz de twee Vistel broers tegen het lijf in Havana; een ontmoeting met een muzikale klik. Nadat de Zwitserse en Cubaanse broers in 2020 onder de groepsnaam Convergence een zeer succesvol album maakten, ziet nu het album 'Moon' het levenslicht. Deze keer met accordeonist João Barradas, een grootheid op zijn instrument. Ook saxofonist Maikel en trompettist Jorge Vistel zijn veelgevraagd en al jaren te zien en te horen op grote festivals. Kortom: dit is een talentvolle groep onder aanvoering van Florian Arbenz, een drummer die de kunst verstaat om aanwezig te zijn zonder te domineren. De cd is opgenomen op het hoofdkwartier van de Arbenz broers, de Hammerstudios in Basel, wat op zich weer een garantie is voor uitstekende opnamekwaliteit. Het repertoire bestaat uit eigen 'originals' met sterke thema's, Cubaanse zwierigheid en een flinke scheut eigentijdse hardbop. Het meest intrigerende nummer van de cd is het 8.10 minuten durende stuk, getiteld 'Suite', met een glansrol voor de accordeon van Barradas. Het titelstuk 'Moon' is de uitsmijter van de cd; het is een modern stuk muziek met een hink-stap-sprong ritme met ruimte voor solo's van alle bandleden.

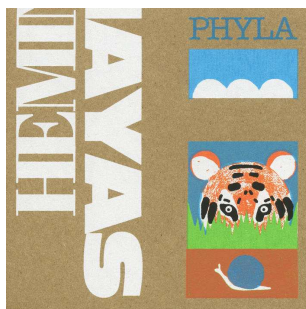
Sjoerd van Aelst

Bezetting:

Florian Arbenz (drums),
 Michael Arbenz (piano), Jorge Vistel (trompet),
 Maikel Vistel (tenorsax), João Barradas (accordeon),
 Rafael Jerjen (bas).

Beluister het album hier:
<https://tinyurl.com/4dbt9vtm>

ERB/MAYAS/HEMINGWAY
Phyla Music
Veto Records

Het clavinet is een toetsinstrument dat eigenlijk een soort elektrische nazaat is van het oude clavichord. We kennen het vooral uit de popmuziek – het kenmerkende geluid bepaalt Stevie Wonders hit 'Superstition'. In de vrije improvisatiemuziek is het echter een vreemde eend in de bijt, waar eigenlijk alleen Oscar Jan Hoogland met zijn elektrisch versterkte clavichord rondzwemt (zie mijn recensie van 'Mother Tongue' in JF 446). De Berlijnse pianiste Magda Mayas neemt het instrument ter hand in het collectieve trio met de Zwitserse saxofonist Christoph Erb en de Amerikaanse slagwerker Gerry Hemingway. Net als Hoogland gebruikt ze alle mogelijkheden die het clavinet haar biedt, dus zowel de toetsen als de snaren van het binnenwerk. Dat levert bijzondere klanken op, die soms neigen naar die van een elektrische gitaar (en waar haar partners dan bijna rockachtige structuren omheen bouwen). Maar als ze de toetsen op conventionele wijze beroert, levert dat ook associaties op met het spel van Sun Ra. Erb benadert zijn sopraan- en tenorsax ook met allerlei 'extended techniques', en het slagwerk (naast het drumstel ook allerhande objecten) kent voor Hemingway geen geheimen. Het drietal benadert de muziek omzichtig en precies, waarbij het hele dynamiekspectrum van verstild en geheimzinnig tot energiek en rauw aan bod komt. Het resulterende album, 'Phyla Music', is een live registratie van een optreden in Basel van september 2024, en bestaat uit één lange set van 47 minuten.

Herman te Loo

Bezetting:

Christoph Erb (tenorsax, sopraansax),
 Magda Mayas (clavinet),
 Gerry Hemingway (drums, percussie).

Beluister het album hier:

<https://veto-records.bandcamp.com/album/phyla-music>

ANDERS HAGBERG
With Hope
Prophone Records

With Hope
 Anders Hagberg

De indringende foto op het hoesje van de cd 'With Hope' van Anders Hagberg is veelzeggend. Het illustreert de sfeer en de intenties van de muziek van deze Zweedse fluitist. Anders maakt zich zorgen over onze wereld en vertaalt dat naar muziek. Dat zal wel ontvallen in heftige nummers vol met disharmonie was mijn aanname bij het lezen van de hoestekst. Maar dat blijkt bij Anders Hagberg toch echt anders te liggen. Zijn zorgen zijn verklankt in bijzonder aparte, maar harmonieuze composities, soms sprookjesachtig, vaak filmisch, maar altijd van een heldere structuur. Hij liet zich inspireren door chorale muziek uit Oekraïne, door muziek van de Inuit en door composities van de Franse componist Francis Poulenc. Hagberg is als professor Musical Performance/Improvisation verbonden aan de Göteborg universiteit en haalt zijn inspiratie vaak bij andere muziekculturen. Toch is bij deze cd 'With Hope' de Scandinavische sfeer niet ver weg. De open, etherische sound, waarvoor de fluit zich geweldig leent, combineert fraai met de zware, zacht bespeelde pauken en bekkens van slagwerker Andreas Norbakken. Het nummer 'Sisters - for Lo & Ebba' is van een tijdloze schoonheid. Het is meer een hommage aan het fraaie, lieflijke Zweedse platteland in het voorjaar dan een duiding van de huidige malaise waarin we ons als wereldgemeenschap bevinden. Dat geldt eigenlijk voor alle nummers op 'With Hope'. Anders Hagberg mag zich dan wel zorgen maken - wie niet - maar hij vertaalt het wel in verdomd mooie muziek. Muziek die eerder troost dan verontrust, muziek die hoop geeft.

Sjoerd van Aelst

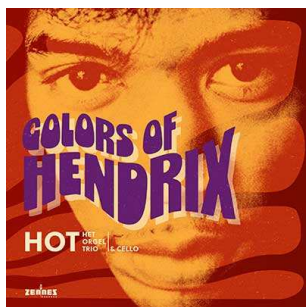
Bezetting:

Anders Hagberg (fluiten, sopraansax),
 Johannes Lundberg (bas),
 Joona Toivanen (piano, synthesizer),
 Helge Andreas Norbakken (percussie, drums).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/4rdpzm7j>

HET ORGEL TRIO
Colors Of Hendrix
 Zennex Records

Een project rond de muziek van Jimi Hendrix lijkt makkelijk genoeg te realiseren. Je voegt een gitarist en/of drummer aan je trio toe, en jammen maar. Dat is nou net niet wat klarinettist Steven Kamperman, (kerk)organist Berry van Berkum en bassist Dion Nijland, alias HOT (Het Orgel Trio) hebben gedaan. Voor 'Colors Of Hendrix' voegden ze cellist Pau Sola Masafrets aan hun basisbezetting toe. En met zijn expressieve spel is hij een absolute meerwaarde. Zijn solo's in 'Magic castle' en 'Manic depression' zeggen wat dat betreft genoeg. Al strikend gaat hij door de stratosfeer, zoals we dat ook van Hendrix zelf gewend zijn. Maar de Catalaan vormt ook een subtiel strijkerskoppel met Nijland. De intro's van 'Hey Joe' en 'Purple haze' zijn er het bewijs van. De hercomposities (zoals de bandleden dat noemen) van alle stukken maken allemaal duidelijk dat het HOT er niet om te doen is om 'covers' te spelen. Van elke Hendrix-compositie gebruiken ze brokjes en fragmenten (soms een groove, soms een stuk melodie) om die naar hun eigen hand te zetten. Fraai zijn de uithalen van Kamperman aan het eind van de frasen van 'Foxy lady' en de ronkende finale in hetzelfde nummer, waarbij Van Berkum letterlijk 'vol op het orgel' gaat. Het maakt het album een overtuigend betoog voor de expressiviteit en de klankkleuren die de muziek van Jimi Hendrix zo onweerstaanbaar maken. De titel is dus heel treffend gekozen.

Herman te Loo

Bezetting:

Steven Kamperman (klarinet, altklarinet, basklarinet),
 Berry van Berkum (kerkorgel),
 Dion Nijland (bas)
 + Pau Sola Masafrets (cello)

Beluister het album hier;

<https://tinyurl.com/4zw6yjr2>

JON IRABAGON'S PLAINSPeak
Someone To Someone
 Irabbagast Records

Een half jaar na zijn vorige album, 'Server Farm' (zie JF 434), verblijdt saxofonist Jon Irabagon ons alweer met een nieuwe plaat. Maar waar de voorganger uiterst complex in elkaar stak, gaat het er bij 'Someone To Someone' heel wat simpeler aan toe. Het kwartet dat hij hiervoor bijeenbracht, noemt hij PlainsPeak. Het is een woordspeling die te maken heeft met de stad waar hij opgroeide en terug heen verkaste: Chicago. Dat is het toppunt ('peak') van de vlakten van het midwesten ('plains'), maar het woord als geheel betekent ook zoveel als 'recht voor zijn raap spreken'. En dat doet deze groep van oude bekenden van Irabagon. De thema's zijn aanstekelijk, vaak in een traag tempo genomen, waardoor ze vaak hymneachtig aandoen. Het titelstuk en 'Tiny miracles (at a funeral for a friend)' blinken erin uit. Maar Irabagon zou Irabagon niet zijn als hij er met zijn maats niet mee aan de haal zou gaan. In het titelstuk gaan de blazers na een drumbreak lekker loos, om toch weer terug te keren bij de gedragen melodie van het begin. Het verst gaat dit procedé in 'Malört is my shepherd' (weer zo'n fijne woordspelige titel – Malört is een drankje met een bedenkelijke reputatie). De saxofonist trekt hier zijn hele arsenaal aan 'extended techniques' uit de kast en de rest van de band gaat mee in het pandemonium. Deze opzet is illustratief voor de typische creatieve muziek van de Windy City. Hoe vrij en rauw er ook muziek wordt gemaakt, er blijft altijd een basis onder zitten die herkenbaar en 'down to earth' is. De heerlijke, aanstekelijke blues march 'Buggin' the bug' zal iedere twijfelende luisteraar onmiddellijk over de streep trekken. Het album laat zich digitaal en op cd kopen. In dat laatste format krijg je er dan ook nog een 'secret track' bij cadeau.

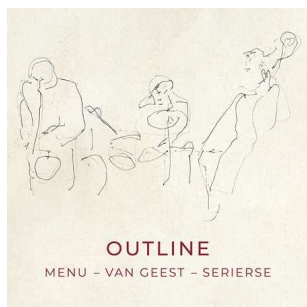
Herman te Loo

Bezetting:

Jon Irabagon (altsax, composities),
 Russ Johnson (trompet),
 Clark Sommers (bas),
 Dana Hall (drums).

Luister hier naar tracks van het album:

<https://tinyurl.com/3h3n77wm>

MENU/VAN GEEST/SERIERSE**Outline****Dig Diz Music**

Drie Nederlandse topmuzikanten, een lijstje met fraaie, nog niet plat gespeelde nummers, een goede opnamestudio en vooral veel plezier, dat zijn de ingrediënten van deze cd 'Outline'. Baritonsaxofonist Jan Menu heeft al jaren een trio genaamd DIG d'DIZ dat geroemd wordt om de eigenzinnige, spannende jazz en de open speelwijze met veel ruimte voor lucht van de drie muzikanten. Dit gelegenheidstrio met bassist Frans van Geest en slagwerker Marcel Seriese is geboren uit een ideetje om in een ongedwongen, intieme setting wat stukken op te nemen, simpelweg voor de lol. En dat is te horen. Jan Menu is een muzikant die zijn instrument, de baritonsaxofoon, laat klinken met een sonore autoriteit. Hij kan zich meten met de allerbeste uit de jazzmuziek en dat is direct duidelijk in de openingstune 'Black nightgown' van Johnny Mandel. De nummers op deze cd zijn de min of meer vergeten evergreens. 'Bernie's tune' is een heerlijke showcase voor de baritonsax, maar ook Frans van Geest grijpt zijn kans met een fraaie bassolo. De ballad 'I could have told you' is bij uitstek geschikt om laat op de avond met een glas de dag te laten bezinken. Wel houden de brushes van Marcel Seriese met subtiel wisselingen van tempo de spanning erin. Marcel is ook in de andere nummers het swingende fundament van het trio met kwieke wandeltempi en subtiel gebruik van de brushes in de ballads. Ronduit heerlijk is het nummer 'The old country' van Nat Adlerley met zwierige melodielyn, ooit eens heel mooi gezongen door Nancy Wilson in 1962. Op Spotify of een andere streamingsdienst heeft u het zo gevonden. Ook stukken van Jobim krijgen door dit drietal een vorstelijke behandeling. Al met al is 'Outline' een album met ijzersterke nummers, met verve en plezier gespeeld. Het is een album (cd of plaat) waaraan je verslaafd kan raken. De glanzende geluidskwaliteit geeft dit feestje extra cachet, of het nu in je huiskamer is of op je koptelefoon.

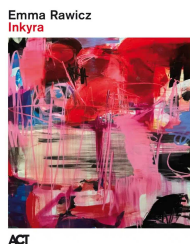
Sjoerd van Aelst

Bezetting:

Jan Menu (baritonsax),
Frans van Geest (bas),
Marcel Seriese (drums).

Voor meer info over het album:

<https://www.janmenu.com/>

EMMA RAWICZ**Inkyra****ACT**

De 22-jarige Engelse saxofoniste Emma Rawicz is inmiddels niet meer alleen in Engeland ('BBC new generation artist') een grote naam. Ze treedt door heel Europa op en schrijft ondertussen nieuwe nummers voor haar eigen Jazz Orchestra en voor het sextet waarmee ze 'Inkyra' als tweede cd heeft opgenomen. In de persinformatie over deze nieuwe cd staat onder andere dat Emma Rawicz 'een verlangen heeft haar publiek uit te dagen'. Dat lukt. Deze cd vergt uiterste luisterconcentratie, want er gebeurt ontzettend veel. Het iets meer dan een minuut durende openingsnummer 'Earthrise' is heel rustig en 'spacey', maar het daarop volgende 'Particles of change' schudt je meteen wakker: stevige beat, scheurende saxsolo, complexe collectieven. Het derde nummer 'Time and other thieves' heeft een rustiger tempo, maar de groove blijft stevig. Mooie fluitsolo van Gareth Lockrane in dit nummer. In onder andere 'A portrait of today' laat Rawicz in haar solo horen dat ze prachtig fraseert. 'Moondrawn', met een complexe melodie door gitaar en sax gespeeld, doet voor wat de compositie betreft een beetje denken aan wat Reinier Baas en Ben van Gelder doen. In 'Anima rising' klinkt het sextet in de unisono gespeelde en wederom complexe melodie als een groot orkest. De gitaarsolo van David Preston is hier indrukwekkend. 'Marshmallow tree' is een samba-achtig stuk, maar ook hier blijven de Londense roots van Rawicz duidelijk hoorbaar.

Tot slot: ook de hier niet besproken nummers van 'Inkyra' zijn zeer de moeite waard. Emma Rawicz is een waanzinnige saxofoniste die intrigerende, melodieuze, harmonieus ingewikkelde stukken schrijft. Haar sextet bestaat uit topmuzikanten die zich te pletter hebben geoefend om alle afspraken er strak uit te laten komen. Dat is meer dan gelukt. Denk niet dat je deze cd na een keer beluisteren tot je hebt laten doordringen, daar moet je hem echt vaker voor draaien. En dan wordt hij steeds mooier!

Gijs Ornée

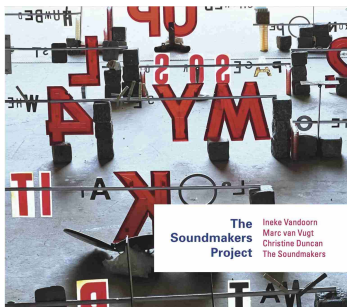
Bezetting:

Emma Rawicz (tenor- en sopraansax),
Gareth Lockrane (fluiten), David Preston (gitaar),
Scottie Thompson (keyboards),
Kevin Glasgow (basgitaar), Jamie Murray (drums).

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/3kxeay2m>

INEKE VANDOORN & MARC VAN VUGT
The soundmakers project
Baixim records

Bij de jaarlijkse race voor de Boy Edgarprijs mag zo onderhand wel eens worden gedacht aan zangeres Ineke Vandoorn en gitarist Marc van Vugt. Al vanaf de Braziliaanse band Baixim, begin jaren tachtig, zijn ze actief met z'n tweeën. Sindsdien hebben ze grote stappen gezet, via de conventionele jazz naar zowat alle mogelijke richtingen. Daarbij getuigen ze van imposante 'chops' én originaliteit.

Dit alles blijkt weer uit het album 'The Soundmakers Project'. Het duo werkt hierop samen met een vijftigkoppig koor onder leiding van dirigente Christine Duncan. Zij komt uit Canada, een land waar het Nederlandse duo ook al heel wat kilometers heeft afgelegd en een solide reputatie opbouwde. Vandoorn (eigenlijk Van Doorn, maar die achternaam begrijpen ze daar niet) en Van Vugt maken er in eigen land weinig ophef over; misschien dat we daarom niet helemaal in de gaten hebben waar ze zoal mee bezig zijn. Enfin, de Soundmakers dus. Duncan leidt een vergelijkbaar koor in Canada en werd vervolgens naar Nederland gehaald voor optredens met lokale zangers en zangeressen. Bij het slotconcert stonden alle vijftig deelnemers op de Bühne. Dit optreden werd opgenomen voor dit album.

Duncan ontpopt zich hier als een improviserende dirigent, zij het met steun van grafische partituren, zo te horen. Onder haar leiding zingt heel het massakoor 'aaa' en 'oeoeoe', lijken de zangers opeens met elkaar in gesprek te gaan en horen we uit vijftig kelen gemompel, gehoest en strak gezongen, lange hoge noten.

Opvallend is dat componist Van Vugt al die menskracht spaarzaam inzet. Hij neemt evengoed de tijd voor een melancholiek liedje of een vrije improvisatie in kleine bezetting; daarin zou je Vandoorn met een stemkunstenares als Greetje Bijma kunnen verwarren. De gitarist begeleidt als een soort eenmansorkest maar zonder nadrukkelijk vertoon van virtuositeit. De muziek is toch al gevrijwaard van elke krampachtigheid; alles klinkt even vanzelfsprekend en organisch als onvoorspelbaar.

Zo hebben deze twee hun eigen universum geschapen in de Nederlandse en Canadese jazz en geïmproviseerde muziek. Nou wordt het tijd voor wat meer waardering in eigen land.

Jeroen de Valk

[Bekijk hier de bezetting van het album ----->](#)

VANSPAUWEN, DAEMEN & FINOULST
Tranquil Mind
Eigen Beheer

Er staan slechts zes stukken op de eerste cd 'Tranquil Mind' van het Belgische trio Vanspauwen, Daemen & Finoulst. Hopelijk zijn het er op het volgende album meer, want de tracks, die het midden houden tussen jazz en kamermuziek, zijn het beluisteren zeer waard. Daniël Daemen (sax), Tim Finoulst (gitaar) en Rob Vanspauwen (bas) zijn musici met evenveel smaak als talent. Op zoek naar een eigen geluid klinken de Belgen soms klein en ingetogen en soms extravert en intens.

Binnen het samenspel is er alle ruimte voor improvisatie en vrijheid. Wat de mannen naar eigen zeggen samenbindt is dat zij, na jarenlang zij aan zij spelen, een diepe muzikale vriendschap hebben ontwikkeld die warmte en vertrouwen brengt in elke noot die ze delen. Het trio beweegt zich met gemak tussen intimiteit en intensiteit en kenmerkt zich door een open, modern geluid. Elk nummer moet aanvoelen als een goed gesprek. En dat lukt op 'Tranquil Mind' perfect.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Daniël Daemen (sax),
 Tim Finoulst (gitaar),
 Rob Vanspauwen (bas).

Beluister hier het titelnummer:

<https://tinyurl.com/2zpd8reu>

Bezetting Vandoorn & Van Vugt:

Ineke Vandoorn (stem), Marc van Vugt (gitaar),
 Christine Duncan (koördirectie)
 + 50-koppig koor 'The Soundmakers'

Beluister het album hier:

<https://tinyurl.com/3u5xuxh8>

JAZZ OP HET PODIUM

EHBO

Bezetting:

Ernst Glerum (bas),
Han Bennink (drums),
Benjamin Herman (sax),
Oscar Jan Hoogland (piano).

Datum en plaats:

1 november 2025,
Hot House Jazz, Qbus, Leiden.

Ernst Glerum. (Foto: Marcel Schikhof)

Han Bennink. (Foto: Marcel Schikhof)

EHBO staat voor Ernst Glerum, Benjamin Herman, Han Bennink & Oscar Jan Hoogland. Dit gloednieuwe kwartet speelde als onderdeel van een kleine tournee bij Hot House in Leiden.

Terwijl saxofonist Benjamin Herman en bassist Ernst Glerum nog staan te wikkelen waar hun muziekstandaard het beste kan staan, zit Han Bennink al te tikken op zijn drumstel. Hij kan niet wachten... Alles wat Han doet is ritme: een harde knal op de 'snare', aaien over de bekkens of wrijven over het drumvel met z'n vingertoppen, alles springt en beweegt. Pianist Oscar Jan Hoogland was de laatste leerling van Mischa Mengelberg. In de geest van Mengelberg speelde de band zijn bekende compositie 'De lagune', één van de mooiste stukken van het concert. De afsluiting was weer voor Han Bennink. Zingend bracht hij zijn ode aan de natuur in 'De sprong, o romantiek der hazen'.

Marcel Schikhof

Oscar Jan Hoogland. (Foto: Marcel Schikhof)

VARIA

Jazz-Dokkum organiseert 14 december meespeelmiddag

Jazz-Dokkum organiseert op zondag 14 december in Zero aan de Oranjewal (Dokkum) een meespeelmiddag. Als afsluiting van een jaar waarin onder meer in maart de Jazzfabriek – een tweeweekelijkse workshop voor zes of zeven musici – werd opgericht. Iedereen kan zich aanmelden om op 14 december jazz te spelen. Bezoekers zijn tegen betaling ook welkom (inclusief een kop snert). Deelnemende muzikanten mogen gratis naar binnen. De organisatie zorgt voor een drumstel, zanginstallatie en piano, zodat er tussen de optredens snel gewisseld kan worden. Afhankelijk van de hoeveelheid aanmeldingen wordt de speeltijd verdeeld. Solisten kunnen twee nummers spelen of zingen. In overleg wordt gezorgd voor begeleiding (liefst op basis van het Real Book). Muzikanten en bandjes kunnen zich tot 1 december aanmelden via www.Jazz-Dokkum.nl.

Zanger Tyreek McDole met een elpee van Michael Franks op schoot. (Persfoto)

Programma van Utrechts jazzfestival Transition 2026 Utrecht

De bezetting van het komende eendaagse Utrechtse jazzfestival Transition is bekendgemaakt. Op vrijdag 28 maart 2026 komen Dave Holland & Lionel Loueke, Steve Coleman and Five Elements, Bugge Wesseltoft/Arild Andersen/Gard Nilssen, Theo Croker, Ami Taf Ra, Dominique Fils-Aimé, **Tyreek McDole**, Christie Dashiell, Ant Law & Alex Hitchcock feat. Jasper Høiby & Sun-Mi Hong naar Tivoli-Vredenburg. "Met deze namen onderstreept het festival zijn missie: een dag waar traditie en toekomst elkaar ontmoeten", aldus de festivalwebsite.

FESTIVALS

Stéphane Galland Kanda treedt op tijdens het Brussels Jazz Festival 2026. (Foto: Aurélie Elich)

COOL'S JAZZFESTIVAL

Cool, Heerhugowaard

30 november 2025

(<https://tinyurl.com/den7n88k>)

Met onder anderen: Alkmaarse Bigband, Maite Hontelé & Ramón Valle, EHBO Kwartet, Atzko Kohashi & Tony Overwater en het Suzan Veneman Sextet.

MOTIVES FESTIVAL

MUZE, Heusden-Zolder

7 december 2025

(<https://www.motivesforjazz.org/motivesfestival-2025-747641.html>)

Met onder anderen: Blue Sands, YSKAN, Tim Finoulst, Sam Vloemans' Bord du Nord, Dishwasher en Muze Jazz Orchestra.

JAZZ EN ROUTE

In en om het Koninklijk Kwartier, Den Haag

15 en 16 december 2025

(<https://jazzenroute.com/>)

BRUSSELS JAZZ FESTIVAL

Flagey, Brussel

15 tot en met 24 januari 2026

(www.flagey.be/nl/brusselsjazzfestival)

Met onder anderen: Wajdi Riahi, Jakob Bro, Tortoise, NABOU, **Stéphane Galland Kanda**, Mu Quintet, Under The Reefs Orchestra, Isaiah Collier en Tom Skinner.

LEIDSE BLUES- EN JAZZWEEK

Diverse locaties, Leiden

19 tot en met 25 januari 2026

(<https://www.deleidsejazzweek.nl/>)

DJANGO AMSTERDAM

Bimhuis, Amsterdam

22 tot en met 25 januari 2026

(<https://www.djangoamsterdam.com/>)

Met onder anderen: Stochelo Rosenberg, Tcha Limberger & Les Violons De Bruxelles. Mozes Rosenberg, Martin Taylor, Robin Nolan, Anton Goudsmit, Reinier Voet en Tessa Spaaij.

UJAZZFEST 2026

Vorstelijk Complex, Zuilen

24 januari 2026

(<https://www.ujazz.nl>)

OVERLEDEN

Ray Drummond in 2017.
(Foto: Brian McMillen)

Ray Drummond, 1 november, 78

Bassist. Begon zijn muzikale carrière eigenlijk pas op zijn vijftiengste, in San Francisco, maar toen was het ook goed raak: hij werd een veelgevraagde bassist. Speelde met: Tom Harrell, Bobby Hutcherson, Woody Shaw, Johnny Griffin, Art Farmer, Kenny Barron, John Hicks, in de Thad Jones-Mel Lewis Orchestra, enzovoort, enzovoort;

Jack DeJohnette, 26 oktober, 83

Drummer. Speelde bij Charles Lloyd en diens pianist Keith Jarrett, Bill Evans, Miles Davis, Pat Metheny, formeerde Directions, New Directions, Special Edition, Gateway, enzovoort, enzovoort;

Gérard Badini, 25 oktober 2025, 94

Franse saxofonist. Speelde eerst traditionele jazz bij Michel Attenoux, waarbij vele Amerikaanse solisten gasteerden. Werkte later bij Claude Bolling, richtte een eigen groep op, Swing Machine, woonde een paar jaar in New York. Platen met Cat Anderson, Paul Gonsalves e.a;

Anthony Jackson, 19 oktober, 73

Basgitarist. Als bespeler van de elektrische bas, ongeveer vanaf 1982, lid van groepen met een voorkeur voor mengvormen: die van Al Di Meola, Steve Kahn, Michel Camilo, en Mike Stern. Daarvoor ervaring bij Horace Silver, Buddy Rich en Lionel Hampton;
[vervolg in de rechterkolom...](#)

VERTREK VAN SCHIPHOL

Het Pim Jacobs Trio met zangeres Rita Reys staat op 27 augustus 1963 klaar voor vertrek op Schiphol. Vlnr: Wim Overgaauw, Ruud en Pim Jacobs. (Foto: Hugo van Gelderen, Anefo)

OVERLEDEN (vervolg)

Klaus Doldinger, 16 oktober 2025, 89

Duitse tenorsaxofonist. Altijd leider van eigen groepen geweest. Begonnen als speler van traditionele jazz, had hij veel succes met zijn eerste kwartet in 1962 (met wereldtournees), richtte in 1971 Passport op, waarmee hij andermaal groot succes boekte. (zie meer in het vorige nummer);

Theo Jörgensmann, 6 oktober 2025, 77

Duitse klarinettist. Werkzaam als solist, in duo's, trio's en kwartetten, vaak met meerdere klarinetten, zoals basklarinettist Eckard Koltermann. Actief in literaire kringen en in het onderwijs. Richtte het Grubenklangorchester op met een repertoire van regionale liederen. Was in de jaren negentig lid van Willem van Manens Contraband;

Vojislav Simic, 29 september 2025, 101

Servische orkestleider en componist. Jazzpionier, trad op voor radio en televisie van Belgrado en op een festival in Bled. Zijn orkest speelde in de trant van Count Basie; het was een broedplaats voor latere solisten als trompettist Dusko Goykovic en pianist Bora Rokovic;

Anatoly Vapirov, 25 september 2025, 77

Oekraïense saxofonist, klarinettist en componist. Speelde met diverse combinaties in Leningrad en was met eigen ensembles actief op festivals in Bulgarije. Tournees door Europa en de VS. Werd later artistiek adviseur van jazzfestivals. (jjm)

JAZZCAFÉ'S

DE TWEE SPIEGHELS, LEIDEN

Leiden was jarenlang gezegend met twee jazzcafé's. Maar die tijd is geweest: het roemruchte café The Duke heet alweer jaren The Duke of Oz, met sport op grote schermen in plaats van jazz. Maar gelukkig is er nog steeds jazz- & wijncafé De Twee Spiegheles. Sinds 1972 aan de Nieuwstraat, in de schaduw van de Hooglandse Kerk, met op de gevel in grote letters waar het hier om draait: JAZZ.

In ieder geval weer vanaf 2010, toen de huidige eigenaar, Colin van Gestel-Mesiaen de zaak overnam. De twintig jaar daarvoor was op het podium van De Twee Spiegheles de jazz steeds meer ondergesneeuwd, maar Colin ging terug naar de wortels: het werd weer 'Jazz- & wijncafé De Twee Spiegheles'. Compleet met instrumenten en jazzmemorabilia aan de muur, veel Ben Webster (waarover verderop meer) en natuurlijk, achter in de pijpenla de plek waar het allemaal gebeurt: het podium. Zo'n 3,5 bij 4,5 meter. Honderd procent gebruiksklaar, dus met piano, geluidsinstallatie, drumstel en indien gewenst een Fender Rhodes. "Ze hebben er weleens met z'n zevenen op gestaan..", volgens Colin het record.

'Malibu, dat komt er hier niet in'

De naam viel al even: Ben Webster. De tensesaxofonist speelde decennia in de top van de Amerikaanse jazzwereld. De laatste tien jaar van zijn leven woonde hij afwisselend in Kopenhagen en Amsterdam. Zijn laatste concert speelde hij op 6 september 1973 in De Twee Spiegheles. Hij sloot de avond af met de woorden, gericht aan het wat rumoerige studentenpubliek "You are young and growing, and I am old and going, so have your fun while you can." Woorden die een speciale plek hebben gekregen in De Twee Spiegheles, want ze hadden helaas een profetisch karakter: twee weken later overleed Ben Webster in Amsterdam aan een hersenbloeding, 64 jaar oud. Jaarlijks is er nog een Ben Webster-memorial in De Twee Spiegheles.

Om de blik op De Twee Spiegheles af te ronden krijgt Colin nog drie vragen voorgelegd.

[vervolg op de volgende pagina...](#)

De gevel van jazz- en wijncafé De Twee Spiegheles.

Het podium: 3,5 x 4,5 meter. (Foto's: Marcel Schikhof)

Verdere informatie vindt u op de volgende websites:

De Twee Spiegheles: www.detweespiegheles.nl;

De Leidse Blues- en Jazzweek: www.deleidsejazzweek.nl.

Waarom een jazzcafé en geen country- of smartlappencafé?

"Ik ben altijd een groot muziekliefhebber geweest. Vroeger had je in Leiden podia als The Duke, Sus Antigoon. Ik kwam daar veel en had ook veel kennissen onder de Leidse jazzmuzikanten. Op een gegeven moment was The Duke wat in de versukkeling geraakt na verschillende eigenaren. Ik was toen in gesprek om de zaak over te nemen, maar dat lukte niet direct. Ik wilde live-muziek in Leiden graag weer terugbrengen. Toen kwam De Twee Spieghele beschikbaar en dat lukte wel. En waarom jazz? Dat is het meest spannend, de grootste uitdaging op een podium, stoeien en sparren op het podium. Jazz en livemuziek zijn nu weer helemaal terug in Leiden."

Wat maakt een café tot een jazzcafé?

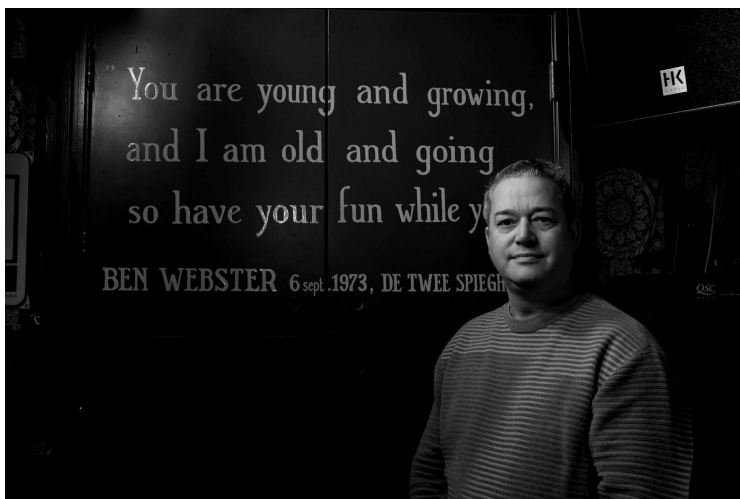
"Er moet sowieso een professioneel, full-time beschikbaar podium zijn, wat direct te gebruiken is. Dat klinkt misschien eenvoudig, maar hier is het wel bijna 20% van de tent, je offert er wel wat voor op dus. Het moet technisch steeds op orde zijn, maar je moet ook steeds denken aan de akoestiek bijvoorbeeld, niet alles kan qua inrichting. We hebben hier vier avonden in de week jazz op het programma en als er geen optreden is, draaien we hier ook jazz, dat hoort ook zo vind ik. En het assortiment aan dranken: een ruime keus aan whisky's, speciaalbieren, mooie wijnen..., dat heeft op één of andere manier ook wel met jazz te maken. Er zijn van die dranken... Malibu of zo, dat komt er hier niet in."

Stel, er zijn geen beperkingen zoals "die komt nooit in Nederland spelen.." of "die is allang overleden...", dat is allemaal niet aan de orde: wie komen er dan hier op het podium te staan?

Daar moet Colin even over denken.. "Ik denk aan verschillende momenten van de dag, wat past daar dan bij.. Rosa King, aan haar concerten heb ik hele goede herinneringen, van toen ik 16, 17 was. Nina Simone, fantastische zangeres, Ben Webster natuurlijk.., maar toch vooral Ella, Ella Fitzgerald, altijd fijn om te horen."

Naast het wekelijkse programma is De Twee Spieghele elk jaar in januari het kloppend hart van De Leidse Blues- en Jazzweek. De editie van 2026 start op maandag 19 januari, met op woensdag de fameuze Kroegentocht.

Marcel Schikhof

Colin van Gestel-Messiaen bij het citaat van Ben Webster.

Een volle bak tijdens de Leidse Blues- en Jazzweek 2018 met het duo Kiers & De Vries.

Boris van der Lek (sax) en Simone Mens (bas) op het podium. (Foto's: Marcel Schikhof)

Weet u ook een jazzcafé dat een portret als dit verdient?
Mail Marcel Schikhof, via maschik@ziggo.nl en mogelijk wordt dit een serie.

DISCOGRAFISCHE NOTITIES

BILL DE ARANGO (1920–2005)

Noemt u voor de vuist weg eens enkele Amerikaanse jazzgitaristen. Spontaan start u waarschijnlijk met Wes Montgomery, Charlie Christian, Joe Pass, Charlie Byrd, Grant Green, Tiny Grimes, Pat Martino, Remo Palmier. Maar u denkt niet meteen aan Lawrence Lucie of Tony Mottola. Sommigen van u vinden Barney Kessel, maar zeldzaam zijn zij die Bill DeArango opnoemen! Erik Carrette verdiepte zich in hem.

Hoewel DeArango enkel kortstondig in de superliga van de gitaristen speelde, werd hij toch gevraagd door trompettist Dizzy Gillespie, saxofonist Charlie Parker en zangeres Sarah Vaughan. Onder eigen naam maakte Arango maar twee platen: in 1954 met standards als 'Summertime' en 'Gone with the wind', en in 1993 'Anything Went' met saxofonist Joe Lovano. Lovano omschreef Arango als een 'true improviser'.

Beluister 'Anything Went' hier:
<https://tinyurl.com/mr22px6f>

Bill DeArango kwam uit de regio Cleveland, Ohio. In de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw was daar een redelijke groep jazzmuzikanten actief. De meest bekende is tenorsaxofonist Joe Lovano (°1952). Anderen zijn gitarist Michael Bocian (°1953), saxofonist Ernie Krivda (°1945) en ook drummer Jamey Haddad (°1952). Ook klarinettist Ken Peplowski (°1959) heeft enige faam. In die jaren vonden gitaristen inspiratie bij grootmeester Charlie Christian (1916-1942), die was pas 25 toen hij overleed (1).

DeArango in 'The Nearness of you':
<https://tinyurl.com/yuzz6hsh>

Gitarist Bill DeArango trad tientallen keren op in de Cleveland's Smiling Dog Saloon (1971-1975) en The Barking Spider Tavern (1986-2016) (2).
 vervolg in de rechterkolom...

Bill DeArango in 1947. (Foto: William P. Gottlieb)

Bill DeArango werd op 20 september **1920** geboren in Cleveland, Ohio (3). Hij was autodidact op gitaar. Hij bezocht de Cleveland Heights High School en in **1939** studeerde hij aan de Ohio State University in Columbus. Van 1939 tot 1942 speelde hij in dixielandorkestjes. Op 16 februari **1942** wordt hij opgeroepen voor zijn militaire dienst. Hij werkte toen in het Carter Hotel in Cleveland, een pand met zeshonderd kamers. Vanaf 30 december 1942 tot in 1944 dient hij het vaderland als 'private', gewoon soldaat. Als gitarist krijgt hij een plek in het legerorkest in Fort Sill, Oklahoma.

Op aanraden van Benny Goodman en Artie Shaw vestigt De Arango zich in **1944** in New York. Hij debuteert met saxofonist Don Byas in de Three Deuces aan de 52nd Street. Zijn collega Ben Webster werkte in de Onyx Club recht tegenover de Three
 vervolg op de volgende pagina linksboven...

Deuces en kwam eind 1944 ook eens luisteren. Hij wist Bill af te snoepen van zijn rivaal Don Byas. DeArango werkte van 1945 tot 1947 voor Webster in de Onyx, de Spotlight en de Three Deuces.

DeArango en Ben Webster in 'Mister Brim': <https://tinyurl.com/5d25kuna>

Eens kwam bokskampioen Joe Louis luisteren. Ben Webster, ook wel 'The Brute' genoemd, gaf een vriendelijke tik in Louis' buik. Die reageerde spelenderwijs, maar Webster werd met drie gebroken ribben afgevoerd naar het hospitaal.

Op 25 mei **1945** werkte Bill samen met Charlie Parker en Dizzy Gillespie voor zijn eerste opnamen met Sarah Vaughan. Hij krijgt echter niet de kans om een gitaarsolo te spelen. In februari **1946** volgen opnamen met Gillespie voor RCA Victor. Op die plaat schittert DeArango omdat hij het '52nd Street Theme' speelt in een 'very fast tempo'. Datzelfde jaar wordt DeArango in het Esquire Magazine verkozen als lid van de 'All American Jazz Band' vanwege zijn 'fleet, fevered single-string solo work'. 'He seldom played chords', zo was verder in het blad te lezen.

DeArango en Dizzy Gillespie in 1946: <https://tinyurl.com/2x2akvry>

Op 5 april **1947** is DeArango in het 'Concert In Jazz At Carnegie Hall' met het Charlie Ventura Sextet. Hoewel de opnamen zijn uitgebracht onder 'JATP' was er toen op de affiche nog een andere betiteling van het concert. Op die dag speelde Charlie Ventura op twee plaatsen: met zijn kwintet in de Three Deuces en een concert met Dave Tough And Friends in de Carnegie Hall.

Van juni 1947 dateert een foto van DeArango, vibrafonist Terry Gibbs en pianist Harry Biss in de Three Deuces (zie hiernaast). Het is een foto genomen door William Paul Gottlieb (1917-2006) (hij fotografeerde honderden prominente jazzfiguren. Sinds 2010 behoren zijn foto's tot het publiek domein).

In **1948** keerde DeArango uit New York terug naar zijn 'roots' in Cleveland om er compositie te studeren, op te treden en lessen te geven aan saxofonist Ernie Krieger en Joe Lovano. De jazzscene was een ontgoocheling. Hij zei die vaarwel om een platenzaak en muziekwinkel te openen met een studio. 'DeArango Music' was de naam.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Vlnr: Terry Gibbs, Harry Biss en Bill DeArango in een spiegel aan de wand van jazzclub de Three Deuces in 1947. (Foto: William P. Gottlieb)

Vijf jaar later komen we DeArango weer tegen als musicus. In **1953** vormt hij een sextet met co-leider vibrafonist Terry Gibbs. In maart **1954** neemt DeArango als leider met pianist John Williams enkele nummers op voor EmArcy in NYC. Op 27 maart **1955** is het kwartet van Bill DeArango in Club Trinidad, 'one of Cleveland's finest jazz havens'. Hij werd aangekondigd als 'Mercury Recording Star'. In Cleveland was in 1954 ook een Cotton Club gevestigd. Op zondag 24 juni **1956** trad in de Modern Jazz Room een All Star Band op: Clifford Brown, Sonny Rollins, Richie Powell, George Morrow en Max Roach. Op dinsdag 26 juni 1956 is er het dodelijke auto-ongeval op de Pennsylvania Turnpike: Brown en Powell overleefden het niet, ook Powells vrouw Nancy niet, die aan het stuur zat. Zo speelde Clifford Brown zijn laatste noten in Cleveland. Drummer Fats Heard nam in 1957 de zaak over en veranderde de naam in Modern Jazz Room. Bill DeArango trad er op 17 februari **1957** op. DeArango's loopbaan valt hierna enkele jaren stil. Sporadisch trad hij nog wel op in de buurt.

['Jazzplayers gave the scene away to rock 'n roll players', aldus DeArango. Als jazzmuzikant had hij het niet gemakkelijk met het succes van rock & roll en de komst van een nieuwe generatie gitaristen, onder wie Jimi Hendrix. Die inspireerden Bill tot experimenten met wah-wah pedal. Hij gebruikte zware versterkers en was niet vies van geluidseffecten uit andere muziekstijlen. In 1989 noemt hij Duke Ellington en Prince als zijn persoonlijke favorieten.](#)

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

In de jaren zestig duikt DeArango op als manager en producer van popgroepen. In **1968** wordt hij manager van de psychedelisch rockband 'Henry Tree'. Het is een trio met Leroy Markish (gitaar, vocals), Charles McLaughlin (bas) en Carmen Castaldi (drums). DeArango was producer van hun plaat 'Electric Holy Man'. Op 30 mei 1971 speelt de Henry Tree Band feat. Bill DeArango.

In **1970** neemt hij de rockband December's Children - van 1965 tot 1971 populair in Cleveland - onder zijn hoede. Als hun manager regelt hij een platencontract bij Mainstream Records. Wegens een gebrek aan succes werd de groep ontbonden. Hun drummer Ronald Papaleo schrijft me: "Bill was a wonderfully talented guitar player, a true gentleman, and a generous and kind man, who was always supportive of the local music community."

In april **1973** trad het Bill DeArango Trio op in het Smiling Dog Saloon aan de West 25th Street in Cleveland. Met saxofonist Ernie Krivda en drummer Skip Hadden werd luide 'heavy metal'-jazz vertolkt als voorprogramma van het Herbie Hancock Septet. Eveneens in april speelt het Bill DeArango Quintet het voorprogramma voor saxofonist Rahsaan Roland Kirk (4).

In **1978** zet DeArango zijn eerste stappen terug naar de jazz. Hij is gitarist op de plaat 'Another Time/Another Place' van drummer Barry Altschul (Muse MR 5176).

Gitarist James Emery (°1951), die in Nederland optrad met saxofonist Anthony Braxton en pianist Anthony Davis, ging in zijn jeugd te rade bij DeArango en kocht bij hem zijn eerste gitaren. Emery schrijft me: "I spent a lot of time with Bill when I went to work at his music store as a guitar teacher. He gave me my first exposure to bebop when he asked me to play the changes to Cherokee on my guitar so he could solo over the chords. He also suggested that I listen to Lester Young, which led me to Bird. Then, my life was changed. Bill DeArango was the first guitarist after Charlie Christian to play bebop and move the guitar forward in the new music in the 1960s, he was one of the rare musicians of the bebop era to embrace the newer, more adventurous music." Nog een andere gitarist, Bob Ferrazza, studeerde tussen 1977 en 1984 bij DeArango, later nog bij Joe Pass en Pat Martino.

vervolg in de rechterkolom...

REGISTRATION CARD—(Men born on or after February 17, 1897 and on or before December 31, 1921)			
SERIAL NUMBER	1. NAME (Print)		ORDER NUMBER
T. 69	William Louis De Arango		T. 10041
2. PLACE OF RESIDENCE (Print)			
3629 Winchell Road Shaker Heights, Cuy, Ohio			
[THE PLACE OF RESIDENCE GIVEN ON THE LINE ABOVE WILL DETERMINE LOCAL BOARD JURISDICTION; LINE 2 OF REGISTRATION CERTIFICATE WILL BE IDENTICAL]			
3. MAILING ADDRESS			
3629 Winchell Road Shaker Heights, Ohio			
(Mailing address if other than place indicated on line 2. If same insert word same)			
4. TELEPHONE	5. AGE IN YEARS	6. PLACE OF BIRTH	
WA 8344	21	Cleveland	
Cleveland	DATE OF BIRTH	(Town or county)	
(Exchange) (Number)	Sept. 20, 1920	Ohio	
	(Mo.) (Day) (Yr.)	(State or country)	
7. NAME AND ADDRESS OF PERSON WHO WILL ALWAYS KNOW YOUR ADDRESS			
Mrs. E. De Arango, 3629 Winchell Rd. Shaker Hgts, Ohio			
8. EMPLOYER'S NAME AND ADDRESS			
Allan Lowe, Carter Hotel, Cleveland, Ohio			
9. PLACE OF EMPLOYMENT OR BUSINESS			
Carter Hotel, Cleveland, Cuy, Ohio			
(Number and street or R. F. D. number) (Town) (County) (State)			
I AFFIRM THAT I HAVE VERIFIED ABOVE ANSWERS AND THAT THEY ARE TRUE			
D. S. S. Form 1 (Revised 1-1-42)		☆ GPO 16-21630-2	
(over)		Bill De Arango	
		(Registrant's signature)	

De registratiekaart van het Amerikaanse leger op naam van William Louis DeArango (16 februari 1942). (zie voetnoot 3)

Oktober **1980**: concert van Bill DeArango met het Skip Hadden Sextet. Op 8 mei **1981**: Jamey Haddad-Bill DeArango Sextet met Joe Lovano in het Tri-C Metro Auditorium (Cleveland). Tri-C staat voor Cuyahoga Community College.

In juli **1981** speelt de Bill DeArango Group tijdens het Summer Jazz Festival in Cleveland Lakefront State Park. September 1981: opnamen met het Kenny Werner Sextet, '298 Bridge Street'.

In **1982** liet Bill DeArango zich 23 minuten voor de radio interviewen door Tony Cennamo, jazzdiscjockey van de Boston University Radio WBUR.

Januari **1983**: met percussionist Jamey Haddad, DeArango speelt één nummer mee op de plaat 'Names'. Haddad was toen kamergenoot van Bill: 'I'd wake up at 3 in the morning, and Bill would be in the kitchen in his underwear, playing guitar so fast you wouldn't believe it!'

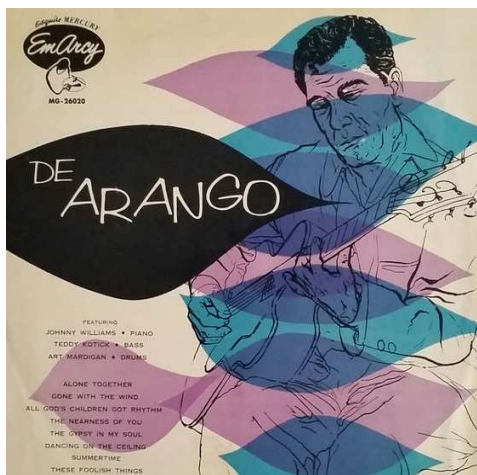
In **1984** kwam DeArango definitief terug naar Cleveland.

Op aandringen van musicoloog Gunter Schuller nam DeArango in april **1993** als leider zijn tweede soloplaat op: 'Anything Went featuring Joe Lovano' (GM 3027).

1998: met de dichter Daniel Thompson: 'Even The Broken Letters of the Heart Spell Earth', een album bij een bundel.

In **1999** verhuisde DeArango naar een verpleeghuis omdat hij leed aan de ziekte van Alzheimer en de ziekte van Parkinson. Tot in **2001** bleef hij niettemin soms optreden in de Barking Spider Tavern. In **2003** viel hem een eerbetoen ten deel in de vorm van de 'Tri-C JazzFest's Cleveland Legends of Jazz Award'. 'Arguably the most innovative and technically accomplished guitarist to emerge during the Bebop Era', vond de jury.

Bill DeArango overleed op maandag 26 december **2005** in het A.M. McGregor Home in East Cleveland (Ohio) aan de gevolgen van een zware longontsteking. Hij gaf de geest enkele uren na een bezoek van Joe Lovano. 'His heartbeat raced. He knew we were there ...'. Voor zover bekend had hij geen nabestaanden. DeArango werd begraven op het Lake View Cemetery, East Cleveland, Cuyahoga County. Zijn vriendin Rose Watson van Cleveland Heights organiseerde op zondag 12 februari 2006 een herdenking in het McGregor Home (DeArango was in 1989 na twintig jaar huwelijk gescheiden van Fern DeArango). 'He didn't have a head for business', zegt zijn ex. Hij had geen ambitie om gehoord te worden. 'He played out of love, out of passion'.
vervolg op de volgende pagina linksboven...

Voetnoot 1:

In 1939 was gitarist Barney Kessel (1923-2004) een snel rijzende ster. Charlie Christian kwam zelfs naar hem luisteren.

Voetnoot 2:

Van 1934 tot 1952 boekte de Clevelandse jazzclub Lindsay's Sky Bar tal van bekende muzikanten. Eigenaars Phil en Rickie Bash trokken naar New York om te onderhandelen met Coleman Hawkins, Earl Hines, Dizzy Gillespie, Roy Eldridge, Gene Krupa en Oscar Peterson. Billie Holiday trad er op in 1951. 'Nightclubs' floreerden in talrijke bars, hotels, shops, theaters. Jazzpianist Duke Jenkins (1921-2009) kwam in 1952 voor het eerst in Cleveland en bevestigde dat. Zelfs nog in de jaren zestig huisde de ene club naast de andere aan de E.105th Street, aldus Ernie Krivda, half Siciliaan, half Hongaars.

Zwarten en blanken hadden elk hun eigen 'union' of muzikantenvakbond. Pas in 1962 fuseerden die. In het dagelijks leven was er niet veel contact tussen de Afrikaanse en Europese Amerikanen, behalve in de jazzclubs. Toch was het mogelijk dat zwarten niet mochten optreden in 'whites only' clubs. De relaties tussen rassen werd met de jaren positief, want 'people of both races went to hear jazz', aldus John Richmond van de Northeast Ohio Jazz Society.

Voetnoot 3:

William Louis DeArango werd op 16 februari 1942 opgeroepen voor zijn militaire dienst. Op zijn 'registration card' staat 20 september 1920 als zijn geboortedatum. Ook de Death Index en de Social Security documenten geven 1920. Ten onrechte wordt op onder meer Wikipedia als DeArango's geboortjaar 1921 genoemd. (zie de registration card op de vorige pagina) ----->

DISCOGRAFISCHE GEGEVENS BILL DE ARANGO

25 mei 1945, NYC, **Sarah Vaughan** with Dizzy Gillespie and his Orchestra, met Charlie Parker, Nat Jaffe, Tadd Dameron, Max Roach (LP Spotlight SPJ150) (Classics 958)

28 mei 1945, NYC, **Slam Stewart** Quintet, met Red Norvo, Johnny Guarneri (Classics 939)

12 juni 1945, NYC, **Charlie Kennedy** Quintet (Savoy Jazz SV-0195)

7 augustus 1945, NYC, **Ike Quebec** All Stars (Classics 957)

7 september 1945, NYC, **Erroll Garner** Trio (Frémeaux & Associés FA 229)

22 februari 1946, NYC, **Dizzy Gillespie** and his Orchestra, met Don Byas, Milt Jackson, Al Haig (RCA Bluebird 07863 66528 2)

april 1946, NYC, Trummy Young with Four Jazz Award Winners (Classics 1037)

3 mei 1946, NYC, **Bill DeArango** Sextet, met Ben Webster, Tony Scott (Classics 1253)

15 mei 1946, NYC, **Ben Webster** Quintet (Classics 1253) (Proper Records 1248)

mei 1946, NYC, **Eddie (Lockjaw) Davis** Quintet (Classics 1012)

8 juni 1946, NYC, **Rubberlegs Williams** and Band (Blue Moon 6011)

26 maart 1947, NYC, **Charlie Ventura** Septet (Classics 1044) (East of Suez, Savoy 53452)

5 april 1947, **Charlie Ventura's** Carnegie Hall Concert (op CD alleen in de Verve JATP-box met 10 cd's, opnamen 1944-1949)

13 april 1953, NYC, Python Temple, Terry Gibbs Sextet (LP Brunswick BL 54001-54027)

7 maart 1954, NYC, Fine Sound Studios, **Bill DeArango**, met pianist John Williams, bassist Teddy Kotick en drummer Art Mardigan (acht nummers op '3 Swinging Guitar Sessions' met Lou Mecca en Chuck Wayne, Fresh Sound 869, de enige vlot verkrijgbare DeArango op cd) (zie de afbeelding op deze pagina)

1968, Cleveland, Ohio, **Henry Tree**, Electric Holy Man (Synton Archive Productions 6129)

april 1973, **Bill DeArango** Trio, Live At The Smiling Dog Saloon, met Ernie Krivda en Skip Hadden (digitaal Resonant Artists)

13 maart en 14 april 1978, NYC, Rosebud Studio, **Barry Altschul**, Another Time/Another Place, met Arthur Blythe, Ray Anderson, Anthony Davis (Muse MR 5176)

september 1981, NYC, **Kenny Werner** Sextet, 298 Bridge Street, met Joe Lovano (AMF 1015)

januari 1983, Beachwood, Ohio, **Jamey Haddad**, Names, met Joe Lovano (Ananda Records 001)

1-2 april 1993, NYC, Sear Sound Studio, **Bill DeArango**, Anything Went featuring Joe Lovano (GM Recordings 3027)

1994, Cleveland, Midtown Recording, **Michael Bocian**, I Am The Blues, met Tom Rainey

1998, **Daniel Thompson**, Dark Tree Studio, Cleveland, Even the Broken Letters of the Heart Spell Earth (poetry & audio cd, Working Lives Series, Huron, Ohio, ISBN 0-933087-47-0)

Erik Carrette

De auteur dankt Zachary Hay van de Cleveland Public Library en Alan Westby uit Rancho Cucamonga.

Voetnoot 4

In 1974 begon de doorbraak van Joe Lovano. Orgelist Jack McDuff had in de Smiling Dog een saxofonist nodig en Lovano mocht bijspringen. Twee weken later gingen ze samen op tournee.

JAZZFLITS OP REIS

Roland Huguenin en Joke Schot in Servië

BEOGRADSKI JAZZ FESTIVAL

Datum en plaats:

22 t/m 25 oktober 2025

Dom omladine Beograda

en Kolarac Theater, Belgrado.

Het Beogradski Jazz Festival (BJF), het oudste en belangrijkste jazzfestival van Servië, koos dit jaar als slogan 'On the jazz path'. Een route met hoogtepunten en hobbels, zo bleek. De RTS Big Band trapte glorieus af, Wadada Leo Smith en Sylvie Courvoisier gingen een poëtische dialoog aan, het Rastko Obradović kwartet etaleerde de potentie van de Servische jazzscene en James Brandon Lewis imponeerde met spirituele free jazz.

Wegens een sober budget werd het festival dit jaar met een dag bekort. Toch lukte het artistiek directeur Vojislav Pantić om een veelzijdig programma samen te stellen, waarin hij trouw bleef aan de artistieke koers van zijn festival: een dialoog aangaan met hedendaagse jazz-trends.

December 2024 overleed Aleksandar Živković (1931-2024), die als organisator en eerste artistiek directeur was betrokken bij het eerste Newport Jazz Festival Europe, dat in 1971 plaatsvond in Belgrado. Door inzet van zijn netwerk kwamen Amerikaanse jazzartiesten in groten getale naar zijn stad, waardoor hij ook aan de basis stond van de festivalcultuur in Europa. Vanaf 1974 ging het festival verder onder de huidige naam.

Het Belgrade Jazz Festival 2025 ging van start in de historische zaal van het Kolarac Theater met een concert van de **RTS Big Band** – opgericht in 1948 en de enige Servische bigband met internationale faam – met een speciaal programma ter ere van de honderdste geboortedag van componist en pianist Bora Roković (1925-2006) (een stersolist met een internationale carrière) en een eerbetoon aan de Yugoslavian All Stars Band die door Aleksandar Živković werd bedacht voor de tweede editie van Newport Jazz Festival Europe in 1972. Ondanks ziekte van enkele stersolisten, leverde trompettist en dirigent Stjepko Gut een werverlende show, die hij samen met de Amerikaanse trombonist Corey Wilcox afsloot met een memorabel vocaal scat-duet.

[vervolg in de rechterkolom...](#)

Roberto Ottaviano. (Foto: Joke Schot)

Rastko Obradovic met bassist Jasper Hoiby. (Foto: Joke Schot)

Na de pauze was er een optreden van het **Henri Texier Indian Trio** met werk van het album 'An Indian's Life' uit 2023. Hoewel pikant, bracht de muziek van Texier de zaal tot kalmte. Zijn unieke melodieuze en percussieve stijl blijft tijdloos en inspirerend.

[vervolg op de volgende pagina linksboven...](#)

Op de tweede dag hoorden we allereerst het Franse duo van saxofonist-klarinetist **Louis Sclavis** en pianist **Benjamin Moussay**. Dat speelde werk van het album 'Unfolding' dat in 2024 verscheen bij ECM. Zij creëerden muzikale vormen waarin op momenten de blues door de ziel sneed. Een soms duister concert met frivole lichtpunten.

Met zijn 'Eternal Love'-project waarin thema's als migratie, racisme en sociale rechtvaardigheid de toon bepalen, bracht de Italiaanse saxofonist **Roberto Ottaviano** een ode aan Afrika. Zijn verhalen-de muziek, vol energieke omzwervingen, is een vurige oproep tot gelijkheid. De Britse pianist **Alexander Hawkins**, die in het kwartet van Ottaviano meedeed, gaf een uur later een soloconcert, waarin hij blij gaf van meditatief en extatisch spel. Magisch, maar totaal anders dan bijvoorbeeld Keith Jarrett in 'The Köln Concert'.

Met zijn **Bosque Sound Community** toonde de Servische bassist Miloš Bosnić zijn veelzijdigheid als componist, bandleider en producent. Hij combineerde jazzrock met progressieve invloeden, in een even boeiend als bruisend optreden.

De Spaanse pianiste **Marta Sánchez** speelde op dag drie werk van haar laatste album 'Perpetual Void' (2024) en ongepubliceerd materiaal. Haar spel klonk statisch en ondoordringbaar. Pas nadat ze haar partituren losliet en werk van Monk speelde, bloeide ze open en klonk er pianistiek gezag in haar spel. Lof was er voor het nu al legendarische optreden van trompettist **Wadada Leo Smith** en pianiste **Sylvie Courvoisier**. De presentatie van hun recente duo-album 'Angel Falls' (september 2025) hangt aan de Europese afscheidstournee van Smith. Atonaal, breekbaar en puur klonk de dialoog van twee avant-gardisten pur sang. Smith koos voor eenvoud. Courvoisier speelde al haar troeven uit, virtuoos en ontregelend.

De Servische saxofonist **Rastko Obradović** (1995) maakte een bliksem-carrière. In 2013 trad hij op met de RTS Big Band, waarin hij in 2020 werd aangesteld. Verder is hij actief als 'side man' en met zijn eigen bands. In een krachtig optreden lanceerde hij zijn zeer recentelijk verschenen album 'Mandala', een mix van jazz, Balkan, Indiase en klassieke sferen. Speciale gast was bassist **Jasper Høiby**, die met zijn geavanceerde spel een verdiepende laag toevoegde.
vervolg in de rechterkolom...

Wadada Leo Smith en Sylvie Courvoisier. (Foto: Joke Schot)

De komst van musici uit Israël zorgde voor enige beroering tijdens het festival. Op verschillende momenten waren er protesten op de stoep van de festivallocaties. Die leidden niet tot verstoring van de concerten, maar veroorzaakten wel mentale confrontaties. In weerwil van het protest gaf het Israëlische trio **Shalosh** een uitbundig concert. Shalosh opereert vanuit het klassieke pianotrio-format met een waaier van stijlinvloeden. Bij de aankondiging van het stuk 'Onwards and upwards' maakte pianist Gadi Stern een statement: "Reizen en muziek maken is voor ons een manier om elkaars vrouwen te winnen en onderlinge barrières weg te nemen. Landen en plaatsen zijn nep, want we zijn allemaal mensen en daarom wens ik vrede en gelijkheid voor iedereen."

De laatste dag begon met een concert van het Portugese **Ricardo Toscano Trio**. Altsaxofonist en componist Toscano benadert modale- en avant-garde gerelateerde jazz als een singer-songwriter. Zijn verhalen zijn klein, maar diepgaand. Met zijn lyrische toon en ingetogen virtuositeit benadrukte hij de compacte triosound. Het sfeerbeeld van Fado dat hij soms oproept, is overdrachtelijk. Zijn inspiratie komt van Monk, Coltrane en Rollins.

Het concert van het **James Brandon Lewis Quartet** was de klapper van het festival. In 2015 was zijn debuut in Belgrado en nu keerde hij terug met de groep achter zijn album 'Transfiguration' uit 2024. In zijn intuïtieve en bovenal overweldigende spel, transformeerde Brandon Lewis oerkracht naar free jazz en gospel, maar zijn sobere melodieën lieten ook ruimte voor poëzie en meditatie. Een topensemble waarin onstuimigheid hand in hand gaat met verfijning.

De finale van de avond was een jamsessie onder leiding van pianist **Vladimir Maričić**. Diens veelzijdige carrière maakt hem tot de ideale leider van een groep jonge getalenteerde Servische musici en alle leden van de bands die eerder op de avond speelden. Hij loodste de troep langs jazz en blues, Latin-, Roma- en Balkanjazz. De klok werd vergeten en de baromzet kreeg een stevige impuls. Wij kijken uit naar de volgende editie van het BJF.

Roland Huguenin

In de rubriek 'Jazzflits op reis' doen medewerkers van Jazzflits in woord en/of beeld verslag van de jazzscene in het buitenland waar ze verblijven.

JAZZWEEK TOP DRIE

3 november 2025

1 Christian McBride Big Band

Without Further Ado Vol. 1
(Mack Avenue)

2 JD Allen

Love Letters (The Ballad Sessions)
(Savant)

3 Ledisi

For Dinah
(Candid)

De JazzWeek Jazz Top Drie [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; \(\[www.jazzweek.com\]\(http://www.jazzweek.com\)\)](#).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Carrette, Feike Grit, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Eric Ineke, Hans Invernizzi, Coen de Jonge, Peter J. Korten, Jaap Lampe, Herman te Loo, Jan J.

•

la77
JazzFlits

Mulder, Gijs Ornée, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom

Beetz, Marcel Schikhof, Joke Schot. **Webbeheerder:**

Erik van Doorne, Masters of Media. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

1 november 2025

[Paweł Brodowski, Jazz Forum:](#)

TOMASZ STAŃKO

Polish Radio Sessions 1970-1991 (Polskie Radio)

[Krzysztof Komorek, Donos kulturalny:](#)

KENNY BARRON

Songbook (Artwork Records)

[Jan Granlie, salt-peanuts.eu:](#)

MATTIAS RISBERG MINING XL

Mining At Fasching ... And Elsewhere (Kullen Reko)

[Viktor Bensusan, jazzdergisi.com:](#)

GIOVANNI MIRABASSI TRIO

The NYC Sessions Vol.1 (Jazz Eleven)

[Nuno Catarino, jazz.pt:](#)

DEMIAN CABAUD

Seiva (Timbuktu)

[Sebastian Scotney, UK Jazz News:](#)

LAURA JURD

Rites And Revelations (New Soil)

[Lars Mossefinn, Dag og tid:](#)

GARD NILSEN ACOUSTIC UNITY

Great Intentions (Action Jazz)

[Patrik Sandberg, Orkesterjournalen:](#)

JOHAN LINDSTRÖM SEPTETT

Humankind (Moserobie)

[Cim Meyer, All That ...:](#)

NOAH PREMINGER & KIM CASS

Thunda (Dry Bridge Records)

[Matthieu Jouan, citizenjazz.com:](#)

CZAJKA & PUCHACZ

Flapping (Eigen Beheer)

[Axel Stinshoff, Jazz thing:](#)

ELLIOTT SHARP'S TEMPLANE

Livin' Hear (Enja)

[Luca Vitali, Giornale della Musica:](#)

ŠIROM

In The Wind Of Night, Hard-Fallen Incantations Whisper (Glitterbeat Records)

[Yves Tassin, JazzMania:](#)

GLASS MUSEUM

4n4log City (Sdban)

[Jos Demol, jazzhalo.be:](#)

TOM VARNER

A New Planet (Tom Varner Music)

[Kaspars Zavileiskis, jazzin.lv:](#)

THE NECKS

Disquiet (Northern Spy Records)

[Christof Thurnherr, Jazz'n'More:](#)

LED BIB

Hotel Pupik (Cuneiform Records)

[Jacek Brun, www.jazz-fun.de:](#)

JUSSI REIJONEN

sayr: salt | thirst (Unmusic)

[Bega Villalobos, In&OutJazzMagazine:](#)

VICENTE/DIKEMAN/PARKER/DRAKE

No Kings! (JACC Records)

[Mike Flynn, Jazzwise:](#)

VERNON REID

Hoodoo Telemetry (Mascot Music)

De Europe Jazz Media Chart [geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group](#).